

Ос 4 в Дания

Дания е сред първите страни, в които се сформират и започват да действат местни инициативни рибарски групи FLAG. Нейната система за прилагане на Ос 4 е интересна, поради поне три причини: скоростта, с която е създадена, отличното сътрудничество между всички участници, което гарантира добър поток от информация, и силната роля на звеното „Национална мрежа“.

Как функционира: административни системи и отговорности

Системата за прилагане на Ос 4 се основава на системата за оста по „Лидер“ на Програмата за развитие на селските райони, като има същите процеси и процедури и същият орган, който изпълнява ролята на Управляващ орган — Агенцията за земеделие и рибарство към Министерството на храните, земеделието и рибарството на Дания. Ос 4 се управлява, контролира и финансира на национално равнище посредством силно стандартизирани процедури. Рибарските групи FLAG имат значителна степен на свобода при съставянето на групи, изработването на стратегии и подбора на проекти, но Управляващият орган поддържа строг контрол по време на различните фази на процеса на изпълнение. Основните участници в системата за изпълнение и техните отговорности са, както следва:

Управляващ орган (УО): тази функция е поделена между две министерства. Министерството на храните, земеделието и рибарството отговаря за частта от бюджета на ЕС, която е предвидена за групите по „Лидер“ LAG и рибарските групи FLAG. Министерството по жилищната политика и по въпросите на градските и селските райони управлява помощта за групите по „Лидер“ LAG и рибарските групи FLAG и осигурява финансиране от националната част на техните бюджети. УО създаде Оперативната програма по линия на ЕФР в Дания и носи отговорност за изпълнението на редица задачи в системата за управление на проекти: той проверява дали проектите, избрани от рибарските групи FLAG, отговарят на критериите за допустимост, проверява пълнотата на документите за кандидатстване и изяснява въпроси директно с бенефициента (ако се изисква само малка корекция на проекта, рибарската група FLAG не се намесва). След това той взема официално решение за одобрение на проектите, но трябва да следва препоръките на групата FLAG и предложеното ниво на подкрепа. УО уведомява рибарската група FLAG за решението, а договорът за безвъзмездна помощ се сключва директно между бенефициента и УО, който отговаря също и за извършването на наблюдение и контрол.

Разплащателна агенция (РА): тя действа на национално равнище и отговаря за плащанията към бенефициентите по проектите.

Местна инициативна рибарска група FLAG: около две трети от датските рибарски групи FLAG са също и групи по „Лидер“ LAG, а останалата една трета са самостоятелни рибарски групи FLAG. Рибарските групи FLAG, които са също и групи по „Лидер“ LAG, имат един и същ персонал и допълващи се стратегии, но техните

бюджети са отделни. Всички рибарски групи FLAG са сдружения с нестопанска цел с отворено членство, в които 70 % от членовете трябва да бъдат от частния сектор, а 30 % — от публичния сектор. Работата на рибарските групи FLAG включва:

- изготвяне на стратегия за местно развитие за района
- дейности по оживяване на общността
- получаване на заявления за финансиране на проекти (приемат се постоянно за целия период)
- оценяване на заявления за финансиране на проекти, избор на проекти, които отговарят на стратегията на групата и на критериите за подбор, установяване на нива на подкрепа (управителният съвет на рибарската група FLAG заседава около 4 пъти годишно с тази цел)
- представяне на отчет пред Управляващия орган относно проектите, избрани по време на този процес.

Звено „Национална мрежа“ (НМ): НМ се намира в Министерството по жилищната политика и по въпросите на градските и селските райони и играе важна роля в управление на проектите по Ос 4. Звеното играе роля на точка за контакт за всички заинтересовани страни и потенциални бенефициенти, разработва информационни инструменти и предоставя насоки за изграждане на капацитет за групите FLAG (и LAG). То работи в тясно сътрудничество с УО и осигурява добро сътрудничество между всички участници.

Система за управление на проекти по Ос 4 в Дания

Процесът на подаване, оценка и одобряване на заявленията за проекти обикновено отнема не повече от 3 месеца, въпреки че поради последната реорганизация на програмните органи и опасения на одитори, са били докладвани някои забавяния. Процесът, чрез който Разплащателната агенция прави плащания, също отнема около 3 месеца след потвърждение за завършване на проекта.

Кое работи добре

Този модел на управление е сравнително опростен, тъй като има сравнително малък брой участници. Благодарение на добрия поток от информация и подкрепа на мрежата, тези участници са в по-голямата си част наясно относно техните задачи и изглежда че системата работи гладко. Централизацията на административните функции, която е довела по-скоро до **намаляване (отколкото увеличаване) на бюрокрацията**, е била успешно комбинирана по отношение на подхода „отдолу-нагоре“ и голямата автономност на групите FLAG.

Основната административна тежест се носи от Управляващия орган, но — благодарение на използването на утвърдени процедури (базирани на „Лидер“) и опитни институции, както и постоянни усилия за опростяване и рационализиране на процеса — административните процедури остават **сравнително бързи и разходоефективни**.

Рибарските групи FLAG участват в административните процедури в ограничена степен, като се концентрират върху оживяването на местните участници, особено тези от частния сектор. Въпреки че основните решения официално се вземат от националните правителствени агенции, благодарение на **доброто сътрудничество и комуникация** между участниците, ролята на рибарските групи FLAG като основен двигател на местната стратегия не е подкопана.

Ефективното функциониране на системата вероятно е допринесло за това, че през 2012 г., независимо от националните бюджетни ограничения, финансирането по линия на ЕФР, разпределено за ос 4, беше леко увеличено в резултат на преразпределение на средства от други оси на ЕФР.

Въпроси, във връзка с които този модел е помогнал за намирането на решения

Този модел е дал възможност на Управляващия орган да създаде рибарски групи FLAG и да започне изпълнението на стратегиите много скоро след одобрението на Оперативната програма (ОП), както и успешно да съчетае административни и финансови процеси по „Лидер“ и Ос 4 на ЕФР. Централизацията и рационализирането на вземането на решения са спомогнали за свеждането на разходите за програмна администрация до минимум.

За рибарските групи FLAG това е модел, който им позволява да се концентрират основно върху оживяване на територията и подпомагане на подаването на заявленията за проекти чрез поддържане на административната работа до необходимия минимум. Благодарение на екипа от професионалисти и положените усилия за включване на широк кръг от партньори, рибарските групи FLAG са набрали популярност и имат положителен имидж в обществото, въпреки че участието на рибарския сектор напредва бавно.

Ранното формиране на рибарските групи FLAG и **силната роля на звеното „Национална мрежа“** чрез използване на установена организация и опитни служители от мрежата по „Лидер“, е от основно значение за осигуряването на изграждане на капацитет за новите групи FLAG, както и за добра комуникация между всички участници в проектите по Ос 4.

Приложимост на друго място, извлечени поуки

Този модел на управление може да бъде особено полезен за страните, в които рибарските групи FLAG имат сравнително ниски бюджети и/или малък опит в областта на финансовите и формални въпроси и, следователно, по-малък капацитет за извършване на пълна гама от административни задачи. Опростяването на процедурите може да бъде особено важно в държавите членки — особено по-малките, с относително централизирана администрация — в които има ограничени възможности да се делегират задачи, като проверка за допустимост, плащания или наблюдение и контрол, на поднационално равнище, както и в страни, по-силно засегнати от бюджетни икономии.

Ефективното използване на предишния местен опит за развитие („Лидер“) и силната роля на Националната мрежа за изграждане на капацитет и осигуряване на обмен между участниците може да бъде от интерес за много държави, които срещат трудности при развиването на ос 4.

Ос 4 в Дания

- 18 рибарски групи FLAG
- Общ бюджет по Ос 4: 31 919 462 евро (15 959 731 евро от ЕФР, 12 % от националния бюджет на Дания по линия на ЕФР)
- Средно по 1 770 000 евро за всяка рибарска група FLAG за периода 2007—2013 г. 364 местни проекта, избрани до февруари 2012 г.
- Допълнителна информация за датските рибарски групи FLAG, състава на техните партньорства и техните цели можете да откриете на [Интернет страницата на FARNET](#).
- **Лице за контакт в УО:**
Рене Кусие (René Kusier), звено „Национална мрежа“, Министерство по жилищната политика и по въпросите на градските и селските райони
email: rk@mbbl.dk
Тел.: +45 41 71 78 42

Редактор: Европейска комисия, Генерална дирекция „Морско дело и рибарство“, Генерален директор.

Отказ от отговорност: Въпреки че Генерална дирекция „Морско дело и Рибарство“ носи отговорност за цялостното изготвяне на този документ, тя не носи отговорност за съдържанието и не гарантира точността на информацията.